

Par Ministru kabineta noteikumu projektu “Kārtība, kādā izvērtē pašvaldību investīciju projektus pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstībai Valsts kases aizņēmumu saņemšanai” saņemtie komentāri sabiedriskās apspriešanas ietvaros

Saņemtie komentāri	VARAM viedoklis
<p>Salaspils novada pašvaldība</p> <p>MK noteikumu projektā noteiktais obligātais un izslēdzošais kritērijs aizdevuma saņemšanai, t.i., “iesniegtajā investīciju projektā vidējās 1 vietas izveides izmaksas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē nepārsniedz 12 000 euro” neatbilst reālajai tirgus situācijai. Turklāt, ja arī vispār būtu iespējama jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecība, sasniedzot šo izvirzīto kritēriju, tad šāda projekta būvprojekta pamatuzdevums būtu tikai un vienīgi panākt pēc iespējas zemāku būvniecības objekta cenu, nerēķinoties ne ar šāda objekta ekspluatācijas izmaksām nākotnē, ne šāda objekta ilgtspēju un ietekmi uz vidi un pašiem audzēkņiem. Tāpat ir jāņem vērā, ka pašvaldības, ņemot vērā akūto pirmsskolas vietu trūkumu, ir jau uzsākušas būvniecības procesus, kuros vairs nevar tikt īstenots noteikumu projektā paredzētais šis, pēc būtības, vienīgais kritērijs.</p> <p>Apzinoties kopējās valsts aizdevuma iespējas un pieejamos resursus, uzskatām par pamatotu aizdevuma izsniegšanai noteikt ierobežojošu kritēriju būvniecības izmaksām uz vienu audzēkni, tomēr uzskatām arī, ka šādu kritēriju būtu jāpiemēro nevis kā dalību izslēdzošu, bet gan kā kritēriju, nosakot finansējumu apjomu, no kura tiek rēķināta projektā piesaistāmā maksimālā aizdevuma daļa (75%).</p>	<p>VARAM ir apkopojusi informāciju par iepriekš pašvaldību īstenotajiem tipveida bērnodārzu būvniecības projektiem, un vidējās 1 vietas izveides izmaksas tipveida bērnodārzu gadījumā bija vidēji ap 12 000 euro. Tādēļ VARAM ieskatā šāda kritērija noteikšana ir adekvāta, ievērojot ierobežoto aizdevuma apjomu, kas jāizmanto maksimāli efektīvi, radot jaunas vietas pirmsskolas izglītības pieejamībai. Vienlaikus 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām. Vienlaikus VARAM turpina apzināt pašvaldību ieceres pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšanai.</p>
<p>Salaspils novada pašvaldība</p> <p>Pašvaldība uzskata, ka noteikumu projekta 2.2. punkts būtu izslēdzams vai arī izsakāms šādā jaunā redakcijā:</p> <p>“2.2. Izmaksas vienam investīciju projektam pirmsskolas izglītības iestādē, kas pārsniedz 12000 EUR par vienu izveidoto vietu (4.2.4., 4.2.5., 4.2.6. un 4.3. punktā norādīto kopējo investīciju apjoms dalīts ar 3.4. punktā norādīto jauno vietu skaitu) finansē pašvaldība no sava budžeta.”</p>	<p>Noteikumu projekts paredz, ka 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām, savukārt izmaksas, kas pārsniedz piešķirto aizņēmumu, finansējamas no pašvaldības līdzekļiem.</p>
<p>Salaspils novada pašvaldība</p> <p>MK noteikumu projekta 9.2. punktā noteiktos investīciju projektu izvēles principus būtu jānosaka tāds, lai prioritārie investīciju objekti tiktu izvēlēti, vadoties pēc vairākiem aspektiem, piemēram, ēkas ekspluatācijas jeb uzturēšanas izmaksām gadā pēc pirmsskolas izglītības iestādes izbūves (piešķirot punktus par noteiktu rādītāju sasniegšanu un nosacījumu izpildi attiecībā par patērēto siltumenerģiju, atjaunojamo energoresursu izmantošanu) u.c..</p>	<p>Ņemot vērā, ka bērnu skaits rindā uz pašvaldību pirmsskolas izglītības iestādēm ir ievērojams (9675 bērni), bet Valsts kasē pieejamais aizdevuma apjoms būs ļoti ierobežots, tad galvenais mērķis ir izveidot iespējami vairāk vietu pašvaldības izglītības iestādēs, tādējādi uzlabojot pirmsskolas izglītības pieejamību iespējami lielākam bērnu skaitam. Paredzēts sniegt atbalstu tieši tām pašvaldībām, kur rindā ir vairāk nekā 100 bērnu, kas liecina par akūtāku nepieciešamību.</p>

<p>Ozolnieku novada pašvaldība</p> <p>Kā tiks noteiktas būvniecības izmaksas – prognozētās, būvprojekta dokumentācijā iztāmētās, vai iepirkuma rezultātā iegūtās. Prakse rāda, ka tās var būtiski atšķirties. Ja šis tiek izmantots kā galvenais vērtēšanas kritērijs, tad tam ir izšķirošā loma projekta atbalstā. Kurā stadijā jūs esat domājuši šīs izmaksas noteikt – ar ko tām jābūt pamatotām?</p>	<p>Pašvaldība sniedz tādas projekta izmaksas, kādā stadijā ir konkrētais projekts. Ja ir noticis iepirkums, tad norāda iepirkumā iegūtu projekta izmaksu apmēru. Savukārt, ja vēl nav bijis iepirkums, tad norāda prognozēto summu.</p>
<p>Liepājas pilsēta</p> <p>Aicinām papildināt ceturto punktu ar vārdu “investīciju” pirms vārda “projektu”, ņemot vērā, ka šāds pilnais nosaukums tiek attēlots MK noteikumu virsrakstā un citos punktos.</p>	<p>Priekšlikums ņemts vērā.</p>
<p>Liepājas pilsēta</p> <p>Lūdzam svītrot punktu 4.2. “Nekustamā īpašuma iegādes izmaksas”. Ņemot vērā, ka pie attiecināmajām izmaksām nav paredzēta nekustamā īpašuma iegāde, tad norādot šīs izmaksas, tiek mākslīgi palielinātas 1 vietas izveides izmaksas.</p>	<p>Precizēts 4.2.punkts, nosakot, ka nekustamā īpašuma iegādes rezultātā ir jārada jaunas vietas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs.</p>
<p>Liepājas pilsēta</p> <p>Vai tiešām noteikumu projekta 2.3. un 2.4.punktā ir domātas projekta kopējās izmaksas vai projekta kopējās attiecināmās izmaksas?</p>	<p>MK noteikumos runa ir par kopējām investīciju projekta attiecināmajām izmaksām.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība</p> <p>“2.6. investīciju projektu uzsāk īstenot līdz 2020. gada 31. decembrim, un tas tiek īstenots ne ilgāk kā līdz 2022.gada beigām.” (Kāda gatavības pakāpei ir jābūt uz pašvaldības investīciju projektu iesniegšanas brīdi, kas ir mēnesis pēc MK stāšanās spēkā, ja uzsākt var līdz 31.12.2020.?)</p> <p>1.variants: Investīciju projektos iekļauj jau noslēgto līgumu vai iepirkumu rezultātu cenas 4.punkta izpildei? Lai nokontrolētu 5.punktā norādītos % sadalījumus izmaksām, uz iesniegšanas brīdi jābūt jau līgumiem?</p> <p>2.variants: Tie, kuriem nav līgumu vai iepirkumu, norāda provizoriskās izmaksas un aprēķins ir pēc formulas EUR 12 000 x 60 vietas?)</p>	<p>Pašvaldība sniedz tādas projekta izmaksas, kādā stadijā ir konkrētais projekts. Ja ir noticis iepirkums, tad norāda iepirkumā iegūtu projekta izmaksu apmēru. Savukārt, ja vēl nav bijis iepirkums, tad norāda prognozēto summu.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība</p> <p>5. Projekta attiecināmās izmaksas ir:</p> <p>(kā tās un % sadalījumu konstatēsiet pēc MK 1. un 2.pielikuma (8.punkts), jo nekas cits pēc šiem noteikumiem nav jāiesniedz?)</p>	<p>5.punktā uzskaitītās attiecināmās izmaksas ir informatīva rakstura, lai pašvaldības zinātu, ko iekļaut investīciju projekta izmaksās. Izmaksu attiecināmību VARAM nepārbaudīs, to pārbaudīs Valsts kase, kas ir atbildīga par aizdevuma izsniegšanu.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība</p>	<p>Piedāvāta redakcija ietver gan projektēšanas, gan arī būvdarbu izmaksas.</p>

<p>5.1.būvniecības izmaksas; (kā tas domāts?, jo Būvniecības likums nosaka, ka “būvniecība ir visu veidu projektēšana un būvdarbi”. Savukārt būvdarbi ir darbi, lai radītu būvi, novietotu, pārbūvētu, atjaunotu, restaurētu, iekonservētu, nojauktu būvi)</p>	
<p>Tukuma novada pašvaldība 5.3.teritorijas labiekārtošanas izmaksas, nepārsniedzot 20 procentus no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām, tai skaitā ēku un būvju demontāžas un būvgružu izvešanas izmaksas; (kā tas domāts? Šajā punktā tā ir domāta kā īpašuma attīrīšana no vecām būvēm teritorijas labiekārtošanai un ar ēku pārbūvi vai jaunbūvi tam nav saistītas?)</p>	<p>Investīciju projekts var paredzēt gan jaunas ēkas būvniecību, gan esošo ēku pārbūvi vai paplašināšanu.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība 5.4.autoruzraudzības un būvuzraudzības pakalpojumu izmaksas, nepārsniedzot trīs procentus no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām; (ieturot vienotu stilu 5.punktā, “trīs” rakstāms kā “3”)</p>	<p>Redakcija ir atbilstoša normatīvo aktu izstrādes prasībām.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība Priekšlikums 5.5.1. izteikt “ būvprojekta izstrādes izmaksas (tajā skaitā būvprojekta ekspertīze)” “ja akceptētā būvprojekta termiņš ir derīgs līdz būvdarbu uzsākšanai” (šī piebilde nav vajadzīga, visiem tāpat zināms, ka bez derīga būvprojekta vai PNI izpildes darbus nevar veikt)</p>	<p>Ņemts vērā.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība 6. Projekta neattiecināmās izmaksas ir: (kā tās konstatēsiet pēc MK 1. un 2.pielikuma (8.punkts), jo nekas cits pēc šiem noteikumiem nav jāiesniedz?)</p>	<p>6.punktā uzskaitītās neattiecināmās izmaksas ir informatīva rakstura, lai pašvaldības zinātu, ko iekļaut investīciju projekta izmaksās. Izmaksu neattiecināmību VARAM nepārbaudīs, to pārbaudīs Valsts kase, kas ir atbildīga par aizdevuma izsniegšanu.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība 9.1. atbilstība šo noteikumu kārtībai un kritērijiem. Šo noteikumu nosacījumiem neatbilstošs pašvaldības iesniegts investīciju projekts tālāk netiek vērtēts. (Kuri ir šie neatbilstības kritēriji, varbūt vajag konkrēti norādīt ar atsauci uz izpildāmo MK punktu?)</p>	<p>Ņemts vērā.</p>
<p>Tukuma novada pašvaldība</p>	<p>1 vietas izveides izmaksas var būt zemākas par 12 000 <i>euro</i>. Noteikumu projekts paredz, ka 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām</p>

<p>2.2.punktā noteikts, ka vidējās 1 vietas izveides izmaksas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē nepārsniedz 12 000 euro. Summa, kas pārsniedz sedzama pašvaldībai. Šajā punktā domāts, ka būs izmaksas zem 12 000 eur?</p>	<p>izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām, savukārt izmaksas, kas pārsniedz piešķirto aizņēmumu, finansējamas no pašvaldības līdzekļiem.</p>
<p>Ādažu novada pašvaldība Ja tagad uzbūvē PII, bet pēc 3 gadiem PII telpās ieliek skolu. Vai šādi drīkst rīkoties?</p>	<p>Valsts kases aizdevumiem netiek noteiktas īpašas prasības attiecībā uz īstenotā projekta rezultātu ilgtspējību. Vienlaikus pašvaldībai būtu jārikojas atbilstoši mantas efektivitātes un labās pārvaldības principiem.</p>
<p>Mārupes novada pašvaldība Noteikuma projekta 2.1.apkašpunktā noteiktā bērnu skaita rindā apmēru. Lūdzam noteikumu projekta tekstā skaitli "100" aizstāt ar skaitli "500". Pamatojums. Pašvaldības, kurām rindā uz pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm ir tik mazs bērnu skaits var sadarboties ar privātajām izglītības iestādēm vai meklēt citu risinājumu. Tā kā aizņēmumu kopējais limits ir stipri ierobežots, finansējums būtu jānovirza tām pašvaldībām, kurām problēmas ir tiešām akūtas.</p>	<p>Aizstājot ar skaitli "500", tiktu būtiski ierobežots atbalsta saņēmēju loks, t.sk. Mārupes novads tiktu izslēgts no atbalsta saņēmējiem, jo pēc pašvaldību iesniegtās informācijas VARAM par rindu uz 2019.gada 1.oktobri tās būtu tikai 4 pašvaldības.</p>
<p>Mārupes novada pašvaldība Noteikumu projekta 2.2.apkašpunktā noteiktās investīciju projektā vidējās 1 vietas izveides izmaksas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē nepārsniedz 12 000 euro nav ekonomiski pamatotas vai arī nav paredzētas jaunas iestādes būvniecībai, bet tikai moduļu vai cita veida piebūvju būvniecībai, kurai nav nepieciešama katlu māja, nav nepieciešams paplašināt vai izbūvēt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus, piebraucamo ceļu un gājēju ietves, bērnu rotaļlaukumus. Tāpēc lūdzam noteikumu projekta 2.2.pakšpunktu izteikt sekojošā redakcijā: "2.2. iesniegtajā investīciju projektā vidējās 1 vietas izveides izmaksas: 2.2.1. pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes rekonstrukcijai (piebūvei vai modulim) nepārsniedz 12 000 <i>euro ar PVN</i> (šo noteikumu 4. punktā norādīto kopējo investīciju apjoms dalīts ar šo noteikumu 3.4. apakšpunktā norādīto jauno vietu skaitu); 2.2.2. jaunas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai nepārsniedz 25 000 <i>euro bez PVN jeb 30 250 ar PVN</i> (šo noteikumu 4. punktā norādīto kopējo investīciju apjoms dalīts ar šo noteikumu 3.4. apakšpunktā norādīto jauno vietu skaitu)."</p>	<p>VARAM ir apkopojusi informāciju par iepriekš pašvaldību īstenotajiem tipveida bērnodārzu būvniecības projektiem, un vidējās 1 vietas izveides izmaksas tipveida bērnodārzu gadījumā bija vidēji ap 12 000 euro. Tādēļ VARAM ieskatā šāda kritērija noteikšana ir adekvāta, ievērojot ierobežoto aizdevuma apjomu, kas jāizmanto maksimāli efektīvi, radot jaunas vietas pirmsskolas izglītības pieejamībai. Vienlaikus 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām. Vienlaikus VARAM turpina apzināt pašvaldību ieceres pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšanai.</p>
<p>Mārupes novada pašvaldība</p>	<p>Redakcija atbilstoša Likuma "Par valsts budžetu 2020.gadam" 13. panta sestajai daļai.</p>

<p>Lūdzam izvērtēt 2.3. un 2.4.apakšpunktā piemērotā termiņa “pašvaldības līdzfinansējums” pareizu lietošanu, jo būvniecība jebkurā gadījumā ir 100% pašvaldības finansējums, tikai lielu investīciju projektu īstenošanai tiek veikts Valsts kases aizņēmums un pēc tam atdots pilnībā.</p>	
<p>Mārupes novada pašvaldība</p> <p>Lūdzam papildināt noteikumu projektu ar 5.6.apakšpunktu attiecinot izmaksas mazvērtīgā inventāra iegādi, tai skaitā arī mēbeļu iegādei, īpaši tādēļ, ka daudzu iekārtu un iebūvējamu mēbeļu iegāde ir zem 500 EUR, nosakot 10% sliekšni no kopējām projekta izmaksām. Jaunas pirmsskolas izglītības iestādes atvēršana bez mēbelētām telpām nav iespējama un atverot lielu iestādi virs 350 vietām, mēbeļu iegāde ir finanšu ietilpīga. Visu šo iekārtu un mēbeļu, gan iebūvējamo, gan uzstādāmo ir būvnieku uzdevums un iekļaujams būvdarbu līgumā. Līdz ar to svītrot 6.2.apakšpunktā noteikto.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Valsts kases aizdevumi ir paredzēti tikai kapitālajiem izdevumiem.</p>
<p>Mārupes novada pašvaldība</p> <p>Lūdzam visā tekstā precizēt vārdus “projekta attiecināmās izmaksas” un “projekta neattiecināmās izmaksas” ar vārdiem “Valsts kases aizņēmuma attiecināmās izmaksa un Valsts kases aizņēmuma neattiecināmās izmaksas”.</p>	<p>Ņemts vērā</p>
<p>Mārupes novada pašvaldība</p> <p>Lūdzam noteikumu projektā 9.2.1apakšpunktā skaitli “7 000 000 EUR” aizstāt ar skaitļiem un vārdiem “10 000 000 EUR (bez PVN) jeb 12 100 000 EUR ar PVN”.</p>	<p>Nav ņemts vērā, jo 2020. gadā indikatīvi pieejamais aizdevumu apjoms Valsts kasē ir plānots 7 000 000 <i>euro</i>. Finanšu ministrija sagatavos fiskāli atbildīgus priekšlikumus aizņēmumu nodrošināšanai pašvaldībām minēto normu izpildei, nosakot šiem projektiem pieļaujamo aizņēmuma apmēru vidējā termiņā (2020. -2022.gadam) bez pieaugošas tendences, kas nozīmē, ka aizņēmuma kopējais apmērs 2021.gadā nepārsniegs kopējo aizņēmuma apmēru 2020.gadā.</p>
<p>SIA “AR.4”</p> <p>Ar šo vēlos paust savu viedokli VARAM ierosinātajā sabiedriskajā apspriešanā par MK noteikumu projektu “Kārtība, kādā izvērtē pašvaldību investīciju projektus pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstībai Valsts kases aizņēmumu saņemšanai” kā sertificēts arhitekts (sert.nr. 1-00559) ar 20 gadu stāžu profesijā, kā arī arhitektu biroja “AR.4” vadītājs ar specializāciju izglītības iestāžu projektēšanā gan pašvaldību, gan privātajiem bērnodarziem.</p> <p>Ņemot vērā izmaiņas likumdošanā un būvniecības izmaksās, tai skaitā MK 09.07.2013. not.nr.383 “Noteikumi par ēku energosertifikāciju”, kas ievērojami palielinās būvniecības izmaksas, uzskatu, ka EUR 12000 limitu uz vienu bērnu jaunbūves situācijā nav iespējams realizēt vai arī jāizmanto nekvalitatīvi apdares</p>	<p>VARAM ir apkopojusi informāciju par iepriekš pašvaldību īstenojamiem tipveida bērnodarzu būvniecības projektiem, un vidējās 1 vietas izveides izmaksas tipveida bērnodarzu gadījumā bija vidēji ap 12 000 euro. Tādēļ VARAM ieskatā šāda kritērija noteikšana ir adekvāta, ievērojot ierobežoto aizdevuma apjomu, kas jāizmanto maksimāli efektīvi, radot jaunas vietas pirmsskolas izglītības pieejamībai. Vienlaikus 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām. Vienlaikus VARAM turpina apzināt pašvaldību ieceres pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšanai.</p>

<p>materiāli un telpu aprīkojums, kas viennozīmīgi ilgtermiņā sadārdzinātu ekspluatāciju.</p> <p>Reālākas izmaksas uz vienu bērnu būtu EUR 18980-22129, pie tam jāņem vērā dažādās apbūves situācijas (ārējo inženiertīklu, ceļu ierīkošana, teritorijas labiekārtojums), kā arī konkrētās pašvaldības vajadzības (bērnu skaits).</p> <p>Augstāk minētais noteikumu projekts izslēdz iespēju pašvaldībām pretendēt uz atbalstu pirmsskolas izglītības iestāžu jaunbūvēm.</p> <p>Jaunbūvju gadījumā objektīvāks kritērijs būtu būvniecības izmaksas uz vienu kvadrātmetru atbilstoši aktuālajai tirgus situācijai.</p>	
<p>SIA “Arhitekta G. Viksnas birojs”</p> <p>Iepazīstoties ar materiālu, kas nodots sabiedriskajai apspriešanai, pamatotas šaubas rada kritērijs, ka vienas vietas izveidei paredzētais finansējuma apjoms nepārsniedz 12 000 EUR. Šaubas raisa arī fakts, ka apspriešanai nav nodota informācija par shēmu, kādā veidā šis aprēķins veikts – pamatojums par konkrētās summas robežu.</p> <p>Ņemot vērā faktu, ka savā profesionālā darbības laikā esam projektējuši daudzas publiska rakstura būves, tai skaitā arī pirmsskolas izglītības iestādes, secinām, ka atbilstoši pašreizējām būvniecības cenām finansējuma apjoma robeža ir aptuveni 50% par zemu absolūtas budžeta klases risinājumam vai 100% par zemu mūsdienīgam vidējas klases risinājumam.</p> <p>Pirmsskolas izglītības iestādes, ja tās ir valsts vai pašvaldības pasūtījums, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 383 projektējamas un būvējamas kā gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēkas, kas projekta risinājumos veido lielu sadārdzinājumu, attiecīgi viens ēkas m² izmaksā vairāk kā parastai ēkai. Ļoti lielas izmaksas sastāda izglītības iestādes aprīkošana ar atbilstošām mēbelēm, ēkas aprīkošanu ar vadības un automatizācijas sistēmu, kā arī telpu klimatam nodrošinot atbilstošas gaisa kvalitātes prasības. Jāņem vērā arī salīdzinoši lielās izmaksas teritorijas aprīkošanai ar rotaļu iekārtām. Vērā ņemamas ir arī virtuves tehnoloģijas izmaksas ēdināšanas nodrošināšanas vajadzībām. Arī ēkas platība ir salīdzinoši lielāka (viens m² uz vienu cilvēku), jo nepieciešamas dažādas aktivitāšu telpas (sporta zāle, aktu zāle, ēdnīca, dažāda veida kabineti), kur cilvēki uzturas dažas stundas dienā, bet platības dublējas, piemēram, ar grupiņu platībām. Minētie faktori ļoti sadārdzina ēkas viena m² izmaksas, kā arī platība uz vienu lietotāju ir lielāka.</p> <p>Iesakām kritiski izvērtēt noteiktā finansējuma apmēra griestus.</p>	<p>VARAM ir apkopojusi informāciju par iepriekš pašvaldību īstenotajiem tipveida bērnu būvniecības projektiem, un vidējās 1 vietas izveides izmaksas tipveida bērnu būvniecības gadījumā bija vidēji ap 12 000 euro. Tādēļ VARAM ieskatā šāda kritērija noteikšana ir adekvāta, ievērojot ierobežoto aizdevuma apjomu, kas jāizmanto maksimāli efektīvi, radot jaunas vietas pirmsskolas izglītības pieejamībai. Vienlaikus 12 000 euro ir attiecināmi uz aizņēmuma daļu (maksimāli 75% no projekta kopējām izmaksām), nevis kopējām projekta izmaksām. Vienlaikus VARAM turpina apzināt pašvaldību ieceres pirmsskolas izglītības pieejamības veicināšanai.</p>